

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Bestuur samenwerkingsverband

Primair Onderwijs

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

26196710

Datum **11 DEC. 2020**

Betreft Nadere informatie maatregel 23 verbeteragenda passend onderwijs

Geacht bestuur,

Onlangs heeft u een brief ontvangen met een toelichting over het proces om de (mogelijk) bovenmatige reserves terug te dringen.¹ In deze brief staat onder andere dat er beoogd wordt om vanaf 2024 te handhaven over boekjaar 2023. Dit proces staat nog steeds. Echter, in de afgelopen periode is het maatschappelijk begrip rondom de reserves van de samenwerkingsverbanden steeds verder afgenomen. Er zijn in de Tweede Kamer moties ingediend die mij oproepen direct in te grijpen bij de reserves van de samenwerkingsverbanden.² Het doel van de extra maatregel die ik nu neem is om het geld dat nu in de reserves zit versneld ten goede te laten komen aan de ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben.

In mijn brief *Verbeteraanpak passend onderwijs en route naar inclusiever onderwijs*³ heb ik aangegeven hoe samenwerkingsverbanden versneld de reserves kunnen afbouwen. De extra maatregel bestaat uit twee stappen. De eerste stap is dat alle samenwerkingsverbanden met een gezamenlijk plan komen om de bovenmatige reserves doelmatig te verminderen. Dit plan is geen bundeling van alle plannen van u en andere samenwerkingsverbanden om de reserves te verlagen, maar is een plan op macroniveau om de totale reserves van alle samenwerkingsverbanden te verminderen. Het plan beschrijft op hoofdlijnen welke stappen er worden gezet door de sector om de reserves te verlagen. Het moet mij vertrouwen geven dat er een beweging in gang wordt gezet om de reserves versneld te verlagen. Het plan bevat in ieder geval:

- Een duidelijke analyse van de omvang van de reserves op macroniveau, mede in relatie tot de signaleringswaarde van de Inspectie van het Onderwijs.
- De wijze waarop de reserves ingezet worden voor ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben en om passend onderwijs te verbeteren (ook in relatie tot de verbeteragenda passend onderwijs).⁴

¹ Referentienummer: 25599838, waar in de brief 'reserves' staat geschreven, wordt het (mogelijk) bovenmatige eigen vermogen bedoeld.

² Kamerstukken II 2020/21, 35570-VIII, nr. 49 en nr. 67

³ Kamerstukken II 2020/21, 31 497, nr. 371

⁴ Per samenwerkingsverband kunnen de omvang van de reserves, de omstandigheden en de gewenste inzet van de middelen verschillen. In het gezamenlijke plan wordt een plan op hoofdlijnen verwacht, dat

- Een proces op welke wijze en in welk tijdsbestek de reserves verminderd zijn. Het plan moet mijlpalen bevatten die tussentijds en na afloop meetbaar, realistisch én ambitieus zijn. De mijlpalen kunnen zowel kwantitatief als kwalitatief van aard zijn.
- Onderdeel van het proces is dat elk samenwerkingsverband uiterlijk 1 mei een eigen plan heeft, in lijn met de uitgangspunten van het gezamenlijke plan, om de reserves te verlagen. U wordt op een later moment geïnformeerd over het proces omtrent het opstellen van deze plannen. Bij het opstellen van het jaarverslag over 2020 en het opstellen van de begroting komend voorjaar kunt u hier al rekening mee houden.
- Een proces op welke wijze ik word geïnformeerd over de voortgang op het gezamenlijk plan. Ik verwacht dat er tussentijds frequent (minimaal twee keer per jaar) actuele resultaten op macroniveau met mij gedeeld worden, zodat ik de voortgang op het plan (en de mijlpalen) kan bewaken.

Dit gezamenlijke plan wil ik vóór 1 februari 2021 ontvangen. Binnen twee weken bepaal ik of ik het plan goedkeur. Ik zal voornamelijk toetsen op de punten die hierboven zijn beschreven. Waar wordt gekozen om middelen over te hevelen naar schoolbesturen, zal ik kritisch bekijken of dit ook een doelmatige keuze is die de ondersteuning van leerlingen ten goede komt. De Sectorraad swv VO, het netwerk LPO, de PO-Raad en de VO-raad hebben gezamenlijk een coördineerde rol op zich genomen en een werkgroep opgezet om dit plan op te stellen. Voor verdere vragen over het gezamenlijke plan kunt u bij die werkgroep terecht. Ook al nemen deze partijen een coördineerde rol, ik verwacht van de besturen van samenwerkingsverbanden dat zij zich duidelijk en zichtbaar committeren aan dit gezamenlijke plan.

De tweede stap geldt alleen als er geen gezamenlijk plan komt, dit plan onvoldoende is of als de voortgang op dit plan achterblijft. In dat geval wordt de bekostiging voor ondersteuning voor alle samenwerkingsverbanden voor schooljaar 2021-2022 generiek verminderd. De bekostiging die uw samenwerkingsverband minder krijgt, kan als bijzondere of aanvullende bekostiging weer worden verkregen. U komt voor deze bijzondere of aanvullende bekostiging in aanmerking als u aan één van de twee voorwaarden voldoet:

1. Uw samenwerkingsverband komt over het verslagjaar 2020 onder de signaleringswaarde van de inspectie uit; of
2. U legt verantwoording af over de hoge reserves en stelt hiervoor een plan op. Meer concreet:
  - In het jaarverslag over 2020 dient u een plan op te nemen ten aanzien van het doelgericht en doelmatig inzetten van de reserves; en
  - De consequenties van dit plan moeten zichtbaar zijn in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag. Uit de meerjarenbegroting moet blijken dat er sprake is van afnemende reserves; en
  - De OPR en het intern toezicht moeten (bewijsbaar) goedkeuring geven aan uw plan om de reserves te verminderen.

Ik besef dat dit een ingrijpende maatregel is. De bekostiging is echter bedoeld voor ondersteuning van leerlingen die dat nu nodig hebben om onderwijs te kunnen volgen, niet om op de plank te blijven liggen. Ik hoop dat ik in januari

---

in de individuele plannen van samenwerkingsverbanden nader wordt geconcretiseerd. In het gezamenlijke plan worden enkele voorbeelden genoemd van hoe de reserves worden ingezet voor ondersteuning van leerlingen.

2021 een goed, concreet en gezamenlijk plan van de besturen van samenwerkingsverbanden mag ontvangen.

Onze referentie

Met vriendelijke groet,

de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media,

Arie Slob